

U J K O R

ORSZÁGOS PINCZÉRLAP.

Megjelen minden hó 1-én, 10-én, 20-án.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona (6 ft)
Fél évre 6 korona (3 ft)
Negyed évre 3 korona (1.50kr)

Szerkesztő és lapfolydosó:

FLÓR GYÖZ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szeged, Polgár-utca 17. szám.

Hirdetések felvétele ugyanott.

Kézirat nem adatnak vissza.

Mindnyájunk érdekében.

Most a végleges megalakulásán álló orsz. nyugdíj-egyesület, és az általunk nem rég megpendített orsz. pinczér-egyesület eszméje célját illetőleg némi nézet-elterések merültek fel, a melyre nézve indíttatva érezzük magunkat a következő kijelentést tenni, ugy a már végleges megalakulásánál lévő orsz. nyugdíj-egyesületünk, valamint a létesítendő orsz. pinczér-egyesület és mindnyájunk érdekében.

Először is mi az országos pinczér-egyesület eszméjének terjesztése érdekében alakult mozgalmi bizottság ezennel és ünneppélyesen kijelentjük, hogy mi a nyugdíj-egyesületnek nemcsak hogy ellenzői vagy vesztélyeztetői nem vagyunk, sőt ellenkezőleg: mi annak, mint a multban voltunk, ugy a jelenben is hívei vagyunk és hogy a jövőben is azok lenni akarunk, — azon tény által bizonyítjuk, hogy mi, a kik az Orsz. Pinczér-egyesület eszméjének terjesztése, illetőleg létesítése érdekében alakult mozgalmi bizottság tagjai a nyugdíj-egyesületbe, melyet végzezzünk várának tekintünk, már is beiratkoztunk, és ezen lépést megtenni az összes kartársainkat szívünk mélyéből eredő jóindulattal felszólítjuk. De hogy az orsz. pinczér-egyesület szegedi előkészítő mozgalmi bizottság ez irányban eddig nem agált, az annak tudható be, mert mi a Sz. V. K. K. P. és K. sgd. orsz. nyugdíj-egyesület fenntartó t. bizottságának működésében feltétlenül megbízottunk, hogy a szükséges lépéseket annak érdekében teljesíti: a mit volt is szerenesénk tapasztalni.

Továbbá pedig bátorodunk még azon megjegyzést tenni, hogy azon igen tisztelt férfiak, kik osztályunk eme fontos intézménye létrehozásán annyit fáradoztak, azok iránt a legnagyobb tisztelettel és elismerésünkkel vagyunk. Azok megnyugtatósára pedig, a kik a czélba vett orsz. pinczér-egyesület létrejöttével a nyugdíj-ügyvet vesztélyeztetve látják, kijelenthetjük, hogy az téves felfogás, mert éppen az Orsz. Pinczér-egyesület lesz azon tényezőnk éltünk során át, a mely alkalmat és módot fog nyújtani nekünk arra, hogy (végzezzünk várára) a nyugdíj-egyesületre vállalt kötelezettségünknek meg is felelhessünk. Mert az általunk tervbe vett és remélhetőleg létesíthető Országos Pinczér-egyesület hivatva lesz, pinczér társadalmunk zűléte viszonyait helyes mederbe terelni, léteérkeink felőlve azokat érvényre juttatni; számunkra rendes megélhetési módot teremteni és így bennünket a végzezzünk felé való törekvéssünkben segíteni. Ez pedig mindnyájunk érdeke.

Szeged, 1898. apríus 26.

Az Országos pinczér-egyesület eszméje terjesztése érdekében alakult mozgalmi bizottság.

MOZGALMAK.

Komárom.

Az időszerűség, a korszellem mindig megnyilatkoztatja magát, ha látja s észreveszi, hogy az események nem a maga helyén és rendjébe folynak. Történni a világ kezdete óta történt és a világ végeig mindig történni fog. Amint tehát ezek a történetek előírva és megállapítva, azok közül egyet is elfojtani vagy meg nem történni nem lehet. A „Magyar orsz. pinczér-egyesület” története is azok közé tartozik, bárha csak kisszerűségében is, de annak megnyilvánulása szintén nem különb a többiekénél. Az idő a korszerűség kötelezővé a tarthatatlan állapotok pedig indokolta teszik az eseményeknek felmentését. Hogy ezen jelen eseményünknek megvannak-e a rendes indokai, azt itt nem szükséges újbol hangsúlyoztatni, miután az okoknak ugy is teljes tudatában vannak mindazok, kik a pinczér-pályán működtek és működnek. A helyzet tarthatatlan és a helyzetet változtatni kell. Es ez utóbbinál fogva, bekövetkezik a pillanat midőn a gondolat szövé változik és a szándék a cselekvés színterére lép.

Mennyi sokan vannak még mindazok, kik az eszmét elítelve, nem hisznek a teljesülésekben, midőn még szavaiknak mi igazolását sem tudják felhozni, mondják helytelennek a törekvéseket. Az ilyenekre legkisebb megjegyzést sem téve fordítjuk mi figyelmünket azok felé, kik józan gondolkodás és helyes észlehetőségükkel megtudják azt érteni, hogy egy oly intézménynek megalkotására, mely a fölfordult állapotoknak teljes megsemmisítője fog lenni, elmulaszthatatlan és nagyon is szüksége van. Ezt a szükségességet tartva tehát szem előtt, mozdultak meg előkelőbb városaink szaktársai és csatlakozott ezekhez — mint a már a mult számunkban is felemlítettük *Komárom*.

Osztályunknak ezen kiváló szaklehetőséges és ügybuzgó tagja Wolf Keresztély ur az aranyhordó-szálloda főpinczére lankadatlan fáradozásai sikerültté tették a mozgalmi biz., egyszersmint az „Asztaltársaság” megalakítását. Az A. T.-nak egy-kettő kivételével minden tisztelt füzlető — „Üdvozzöljük” — tagja is igaz tisztelettel érdemly ügyszereletükkel vannak mindenképpen azon, hogy az üdvös czelokért való törekvéseket mielőbb siker koronázza.

A komáromi mozgalmi bizottság egyszersmint a A. T.-nak eddig két összejövele volt, melyeken a tagok a legkedélyesebb hanguiat is szórakozás között lelkesedtek a megvalósítandó czelokért. Az eddig elmarasztalási (büntetés) fillérekből felül hét forint gyűlt be az A. T. pénztárába. Az A. T. ezenkívül elhatározta még pénztára

javára a legközelebbi alkalommal egy mulatságot rendezni. Az összejövetelek, miután minden héten más-más üzletben tartanak, legközelebbi hó május 2-án Jaklini Vilmos ur — ügyünk öszinte pártolója — Velencez kávéházában lesz. Eddiggi tagjai az A. T.-nak a következők:

Wolf Keresztély elnök, Gündöcs Ferencz alelnök, Kerbler Sándor titkár, Jaklini Vilmos pénztárnok, Molnár Zsigmond és Haucke József ellenőrök. Tagok: Bubik Nándor, Balogh József, Horváth József, Pollák Ede, Kovács Mihály, Bergl Zsigmond, Kleintrath Gusztáv, Bogrnár Lajos, Lencso László, Szeder János, Bauer Gusztáv, Hermann Ferencz, Jutott János, Schwertetzky Károly, Pichler Nándor, Wittke Ferencz, Krausz Mór, Bokor Dező, Bodaky Ferencz, Lackner Sándor, Szücs Andrá, Talamasz Ignác urak.

Ki kételkedik még szent ügyünk sikerében?! Azon a seregen, amelyben a híres Komárom e régi főszgyökere magyar város harcosai küzdenek, még a pokol katonái se győzedelmeskedhetnek.

A pécsi, komáromi szaktársak és a szent ügyet öszintén pártoló szakfőknek a szegedi m. b. f. hó 18-án megtartott összejövetelen egyhangúan és lelkes éljenzés közt hozott üdvözetlet nyilatkoztatását az A. T. jegyzőkönyvében megörökíteni rendelte. Az üdvözetlet így hangzanak:

Komáromba.

Mindazon nemeskeblű és tisztelt főnök uraknak, kik alattvalók viszás helyzetüket felismerve azok mozgalmát, öszintén támogatják, úgy a m. b. egyszersmind A. T. t. választmányja mint minden egyes tagjának igaz szívükből jövő üdvözetletünk küldjük!

Ezenkívül még Wolf Keresztély igaz ügybuzgó és a m. b. megalakítása körül legfőbbberet áradó szaktársunk és mint az A. T. elnökének hálás elismerésünk kifejezése mellett legmélyebb tiszteletünk nyilatkoztatjuk.

A szegedi mozg. bizottság.

Pécsre.

A lélekben nagy és szívben nemesek, szakmánk fői, a pécsi ülteltulajdonosok mint az „Országos Pinczér-Egysület” érdekében alakult mozgalmi bizottság dísz- és tiszteletbeli tagjai valamint mélyen tisztelt elnökének és minden egyes tagjának, megemlíve különösen Sipos Jenő urat az önzetlen fáradozót — határtalan tiszteletünk mellett a legbensőnkől áradó üdvözetletünk nyilatkoztatjuk.

A szeg. mozg. bizottság.

A pécsi mozgalmi bizottság által kibocsájtott „Felhívás Magyarországi pinczéréhez” szétküldési és nyomdai költségek fedezéséhez a szállodások, vendéglősök, kávéosk és pizzézerek kara a következőkéül járult: Bedő Ferencz kávé 5 frt, Dolinger Andras szállodás 5 frt, Fenrih Lajos v. vendéglős 2 frt, Fenrih Lajosné 1 frt, Frankl Izidor vendéglős 1 frt, Hirczy Ferencz 1 frt 50 kr., Hunyady Lajos vendéglős 1 frt, Hary Lajos vendéglős 1 frt, Kulm Henrik vendéglős 2 frt, Leyrer József vendéglős 1 frt 50 kr., Mihálovics György szállodás 2 frt, Sillay József szállodás 3 frt, Sillay Béla szállodás 5 frt, Schabelnittel Hugó vendéglős 1 frt 50 kr., Skrobay István szállodás 1 frt, Schiller József kávé 1 frt 50 kr., Debök Gyula vendéglős 50 kr., Szabó Sándor vendéglős 1 frt. Pinczérök részéről adakoztak: Csupor Sándor 1 frt 50 kr., Nagy Gyula 50 kr., Milner Márton 50 kr., Guttman Károly 1 frt, Horváth Mihály 1 frt, Hercz Ferencz 50 kr., Oxenhofer Károly 50 frt, Münich Dező 1 frt, Rogemond Tivadar 1 frt, Pusztáky János 1 frt, Hegyess Lajos 50 kr., Koller Jenő 1 frt, Erdőssy Kálmán 1 frt, Kobald János 1 frt,

50 kr., Samson István 1 frt, Simon István 1 frt, Zirstein Gyula 50 kr., Kümmelberg Mihály 1 frt, Wirth Henrik 1 frt, Schwarz Péter 1 frt, Stiaszny Károly 1 frt 50 kr., Rongemond Béla 1 frt, Egyed Ernő 1 frt 50 kr., Zvetiko Lajos 2 frt, Hoff J. Antal 1 frt 50 kr., Pinter János 50 kr., Németh Sándor 1 frt, Vida József 50 kr., Ruff Frigyes 50 kr., Obernig Károly 1 frt, Obernig Ernő Bolmanecz Koszta 50 kr., Podlacsich Sándor 1 frt.

Azon lelkes és szívvels pártfogásért, melyel az „O. P. E.” eszméjét és bennünket Fenrih Lajosné uró vasuti vendéglős neje fogadott, ez uton is hódoló tiszteletünk mellett hálás köszönetünket nyilatkoztatjuk és kérjük egyben, hogy ezen jóindulatában bennünket továbbra is részesítsen.

A pécsi pinczér-kar mint mozgalmi bizottság.

Mozgalmi bizottság Kis-Czellben. Guth József lelkes és ügybuzgó szaktársunk utánjárása és fáradozása folytán, a mozgalmi bizottság egyszersmind A. T. Guth József ur a vasuti vendéglős 1. II. oszt. főpinczér elnökelete alatt megalakult. Az A. T. t. elnöke a Kis-Czell környéke kartársai egybevonása végett taggyűjtő ívekért átitr szerkesztőségünkbe. A nemes buzgalom az önzetlen tevékenység az ügy szent érdekében folyik és az A. T. rendes heti összejöveteleit tartja. A lelkes kis társaság névsorát a jövő számlunkban adjuk.

Czegleden.

Sleimer József budapesti szállodás és Vellisch Antal vasuti vendéglős urak, t. szakfőknek támogatják igazi odaadással mozgalmunkat és tartják össze kevés számú kartársainkat. A fentiekkel együtt állanak még a tevékenység élén Braun Zsigmond fóp., Melhács Antal fóp., Varga Odón fop. és Szállinger Gábor éthordó urak és ügybuzgó kartársunk. Az A. T. egyszersmind mozgalmi bizottság megalakulása a napokban lesz.

Kecskemét.

Töka György József, a Beretvas kávéház főpinczérere fejt ki igazi ügybuzgalmat a mozgalmi bizottság szervezés és alakítása körül. A nemes tevékenységben vele karöltve fáradoznak Sztrcskó Ferencz és Schwimmer Zsigmond főpinczérerek és t. szaktársaink. A legközelebbi sikerekről a tudósítás érkezik.

Csongrád.

Goda István ur, szálloda-tulajdonos a régebben hosszabb ideig nagy hírneves főpinczér, Prindt Lajos vendéglős ur, Pirity Mátyas, Mátyas kir. szálló főpinczérere, valódi dunántúli szellem- és ügybuzgó szaktársunk vannak a mozgalmal élén és buzgólkodnak kifejtve a legszorgosb tevékenységet a czél érdekében.

Nagyvárad.

Biharország székelye s dicső hős emléktü Szent László királyunk városában t. szakfőknek pártolása mellett megindult a mozgalmi áradat. A mozgalmal élén állnak és azt szervezik. Kiváló szakfőknek *Kriszto Sándor ur, vasuti vendéglős, Czeglédy Gyula, Szauer Kálmán, Karner Gyula, Bayer Frigyes, Végh Mihály, Bergner Gusztáv és Berger József urak, mindmegannyi szakmánk kiválói és köreinkben köztiszteletű és ismert főpinczérerek. Szent ügyünk érdekében a mozg. bizottság egyszersmind A. T. megalakulása a legközelebbi napokban történik.*

Csáktornya, B.-Csaba, Orsova, Szolnok, Déva és Hód-Mező-Vásárhely szervezés alatt vannak. Pártól jón a tudósítás.

Üdvözlétünk.

Kis-Czell, Czegléd, Kecskemét, Nagy-Várad, Csougrád s többi városaink mög. bizottság t. tagjai, mint szervezőinek igaz elismerésünk és nagyrabecsülésünk kifejezése mellett szakértői üdvözlétünk

Mindnyáján és az „Ujkor.”

Kartársaimhoz.

Azt mondják az ember mindenhez csak véletlenség folytán jut. Ez az igaz példamondás teljesült rajtam is ezelőtt egy héttel.

En ugyanis, a világot mintegy elzarva vagyok — lévén az üzletem egy kis csönös mezővároskában, ahova a napilapok híreim kívül — már mint a szakdolgozóra vonatkozó mi hir se jön. Pedig hát nem kis érdekeszerű és fontos az az esemény, melynek megtörténeséért pinczérkarunkban a mozgalom most nem rég indult meg. Ennek a nagyfontosságú dolognak megtudásához jutottam tehát én egész véletlenül. A története ennek a következő:

T. főnökömmek — ki a pinczér-pálya minden fokán átjutva, volt a legelőkelőbb Budapesti és vidéki üzletekben ismert főpinczér, — két napra egy kis elintézni való teendője akadt a fővárosban amelynek végzetével visszatérve, hozott magával egész sereg szaklapot. Szinte meglepődtem, amikor elém jó és azok közül egyet kiválasztva, ezen szavakkal adja át: „Itt van P. ez a „Vendéglob” nevezetű Bach-újság, nézze át és fog találni benne egy cikket, amely csunyan leford valamű „Ujkor”-t. Es legott megis magyarázta, hogy ez a pecessives lap ha valami jó és hazafias dologról volt vagy van szó (mint afele dragalatos német), tücsköt bogarat emleget kinjába, csakhogy megtudni akadályozni a jót és hazafiasat. T. főnökömmek megköszönve irántami b. figyelmét, azonnal hozzáálltam a lapozgatáshoz és csakugyan rá is akadtam az említett cikkre, amelynek címe: „Az előfizetés szerzés mikéjé.” No én ugyan elítéltem (a czudar frígységért, melyet abból kiéreztem, fél a „V.”, hogy a levest elhalaszták előle) a „Vendéglob”-t, de egyrészt mégis tiszteltem neki, hogy az „Ujkor”-hoz, habár ily módon is, de ő általa jutottam. Természetesen, hogy legelső dolgom is az „Ujkor” megszerzése volt.

Arany igazság t. főnököm minden szava, hogy az a „Vendéglob” — (kézbe ne vedd jó kartárs, ha egyszer tina, a „Vendéglob” szemzed elé kerül, ott a „Vendéglobok Lapja” tiszta magyar) minden közjó és hazafiasnak esküdött ellensége. Csak most látom még, hogy ki és micsoda és hogy mit akar az az „Ujkor”. A legfeketébb lelket nézem abban, ki az „Ujkor” és ezéjárt elítéli, különben pedig ha arról valaki bírálatot akar hallani, majd elmondom én amit mondott nekem főnököm. Az „Ujkor”-t és annak törekvéseit nemcsak a pinczéréségnek kell figyelme és partfogásba venni, hanem a főzői karnak is szorosán rajta kell lenni, hogy alkalmazottsáinaknak ez a mostani felvilágosodott korba nem illő helyzetben változtatva legyen. Ezt megkívánja a moral és az önkényeskedést eltiltő szabad korszellem. S nincs-e igaza főnökömmek ?

Megjegyzem meg, hogy az én főnököm nemcsak mint kitünő szakember, de annak idején a szakirodalommal is sokat foglalkozott és tőle jó magam is akkor még mint éthordó nem egy cikket olvastam.

Bizony tisztelt kartársaim midőn az „Ujkor”-ban a többek között az ügynöki historikiákat olvassák, akkor ne legyen más gondolatok, mint egy szív és lélekkel az „Ujkor” harcosai közé állni és férfias önérettel párosult elhatározással azon lenni mindnyájunknak, hogy nyomorúságos léthelyzetünkön változtatva, a minket megillető tekintélyt magunknak mielőbb kivívassuk. Hogy ez miért szükséges ? — mondhatók erre én is nem egy esetet, melyek rajtam régebben mind a kapzsi ügynökök folytán estek meg; de egyelőre elhallgatom mindazokat, miután úgyis eleget hallottunk többi t. kartársainktól, akiknek mind csak az egy helyen fáj legjobban a seb. De meg én most a jelen sorsom ellen se mondhatok mi rosszat is, miután egy olyan főnöknel vagyok üzletemben, akinek méltányosság és igazságát páratlanok nevezhetem és mondhatom, hogy mindeddig ilyenre sehol nem akadtam. Hanem azért a jó szándék kivételénél, a jogos

és igazságos küzdelemben mindig veletek és ott vagyok szeretett kartársaim !

Egy főpinczér.

U. i. B. lapjára itt küldöm t. főnököm egy fél és éthordómnak egy negyed évi előfizetését; a magamét már küldtem.

Sajtóhiba. A mult számunkban megjelent »Az Ujkor t. olvasóinak« című közlemény kéziratának ezen soraiban — csak egy év alatt is ezer forintot adtam 3 állás közvetítéséért — nem 3 — hanem 8 állás foglaltatott . . .

A jövevények.

Mi itt a határszélén még csak boldogulunk a mindenféle foglalkozás nélküli csavargóktól, de nem úgy Sopron és Pozsony, a mely városokban, mint a cserébogarak, hemzsegnék a sok német pinczérék. Most legjobban Szombathelyre vetették ki szemüket.

Azt hiszem nem követek el osztály vagy nemzetiség elleni igazságt (Magyarországban a nemzetiség nálunk magyarok) mikor azt mondom, hogy a hiny ilyen toprongy német akarja az orrát közbénié ütni — kik mellesleg mondvá, szeretett hazánkra mindég csak jóvalazatot hoznak, — a megérkezésük után azonnal palézáznak át a határon vissza. És ez nem is lenne olyan barbari-mus, mint tán némelyek gondolnak, mert itt a sima udvariaságnak nincs helye. Sőt ellenkezőleg: ha egy ilyen t. hazájába porozunk, részünkül csak jogos önvédelem lehet, a melyet is a létkérdés és nemzetünkkel való szívós ragaszkodásunk elég világosan indokol. Mert ne képzelje am valaki, hogy ezek tán a magyar nyelv elsajjítási végett jönnek hazánkba, nem, hanem egyenest azért, hogy bármelyikünk állásából kitorjanak és hogy ezt elérhessék, készek akár ingyen is szolgálni a hállani. Kifelé ezekkel a szemtelen kenyérkapzsisokkal! Ne turjunk meg egy ilyen egy percig sem t. kartársaim. Kövessünk el egyetemben mindent, hogy az ily ruhek ránk ne ragadjanak és hogy köztünk semmiféle állást ne kapjanak. Utójára mégis csak kénytelen lesznek vissza nyavalyogni fatornyos hazájukba.

Az Országosi Pinczér-Egyesületel majd e német invázió ellen is felállhatjuk önálló vámsorompóinkat.

íj. Golléris Jösef.

Pécshöz.

*Kiknek calijót Isten szent malasztja
Magasztosítja, ember szerzet . . .
A kiknek lelke nem lent jár a porban,
Üdvözet nélték! nagyok, Pécsiek . . .*

*Üdvözet nélték! ezek ajkán a szó,
S éreznek ezek, mint ez ajk beszél;
És rítok áldást átjénantál kérnek
Attól, ki fűttem az égben é.*

*Mily ritka jószág, megszámni a szegényt,
Ez üző korban . . . hol a sziv nemes,
Ki érte fárads, ebélt megharagja . . .
Ah! d' erről szólai ugy sem érdemes.*

*Menyő, a kiknek százezerket raktak
Halomra a sok járadó kezek;
S ezek beljében, mint a sziv körében,
Nincsen csak egy parányi ézet.*

*Kik egykor miel . . . nérel sem bíráink,
De mert a rak szeresene járt céluk:
Szólták őket, hol a nyárfá csúcsa,
Fennt a fűgőre jár tekintetük.*

És mért... mert lelkük sötét, mint a vad éj,
Benszük kopár, mint orom tető;
S mi mégis híren mindezt eltakarja...
Az átkos kíncs, e sok bűn s szeny féő.

De nő a plánta!... korunk hajnalának
Éltető harmatszöppje hull red.
Ha majd az ópak terelblyesének...
Enyhet keresni, mily sok jó alá.

Mi tán nem élünk már e szép időben,
De élni fog majd az emlékezt;
A mely a multról sok szépet regélt,
S a kezdethez el oly sokszor vezet.

El a kezdethez, hol mi most fáradunk,
S hol oly nekéz a tett, a küzdelem;
Hol, mint a fagyos téli föld karónya,
A közöng anygi, s oly sok mélyeken...

Ah... mégis csannak tiszta láng éryek,
S ezek magasán egy állg áll magya;
A gyöngéd s nemes szie áldoz ügyünkért,
F... né Pécsnek ékes csillaga!....

A kínek lelkét égi egy tetézi,
Kiket nem göpös büszkeség vezet,
A kik magukban is csak embert látnak,
Üdöztök néktek, lelkes Pécsiek!...

Flóráfi Gy.

Felhívás!

A szegedi mozg. bizottság felhívja az összes pinczér-egyleteket, mozgalmi bizottságokat, s asztaltársaságokat, hogy, tekintve a küszöbön álló és Debreczenben május hó 11. és 12-én végleg megalakuló orsz. nyugdíjgyesületet, mint szakmánk és jövőnkre nézve oly fontos intézményt — az idő rövidsége miatt legkésőbb május 5-ikére tartanak mindenütt rendkívüli közgyűlést és összejöveleteket, s azokra hívjanak meg minden pinczért, ki az egyletnek nem is tagja s meghívottakkal ismertette az orsz. nyugdíj egyesület intézmény és céljait, szőltsáit és hívják fel mindazokat az abbani belépésre. Mi végből is, hol tán nem volnának »Belépési nyilatkozati« ívek, forduljanak ezért a *bpesti feuntartó bizottság elnöke Nérey Desző urhoz Budapest.*

KÜLÖNFÉLÉK.

Felhívás előfizetésre!

Hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjen, mindazokat, kiknek mutaványszámok mentek, az előfizetési díjak mielőbbi beküldésére kérjük.

Az Ujkor előfizetési ára:

Egész évre	12 korona
Félévre	6 »
Negyedévre	3 »

Az előfizetési díjakat postautalványon és kérjük mielőbb beküldeni.

AZ „UJKOR“
szerkesztősége és kiadóhivatala

Szeged, Polgár-utca 17.

T. Dreiszker Miklós urnak Győr.

Azon dicséret és magasztra méltó igaz honszeretetének érzetért, mely az »Ujkor« 7-ik szám tárczarovatában megjelent »Az új áramlat ellen« című cikkének minden sorában megnyilatkozva, mintegy lelkünkbe sugárzott, elismerésünk és nagyra becslésünk őszinte kifejezése mellett fogadjja igaz kartársi és honfiai üdvözlétünket.

Szeged, 1898. április hó 18.

A szegedi mozg. bizottság.

Névmagyarosítás. Lángfeld József, a szolnoki Lloyd-kávéház főpinczére és ügybuzgó hívünk nevét »Lukács«-ra változtatta át. — Üdvözlőjük szaktársunkat.

A Kass-féle „Vigadó“ megnyitása. Elérkezett tehát a nap, melyet a már hetekkel előbb felvett alkalmazottak oly nehezen vártak. Az alkalmazást elfogadók a következők lesznek: főpinczerek: Szanthy János és Ott Károly; reggeli számló: Mezey Floris; kávéházi segédek: Blahut Dániel, Varga Pál, Fuszko József, Klinkhammer Sándor, Atrinyi Antal, Danczger János, Szabó Ferencz, Schatlach S. és Sári György. Éthordók: Koronya Imre és Vedrál Oszkár. Borfiuk: Hósoncy N., Schwarzcz J., Szudarovits S. és Fábiny Nagy Mihály. T. kartársainknak új állasukban kívánunk minél több szerencsét!

Alapszabályok. Mint már a 6. számunkban megírtuk, a bpesti szaktársaink által f. é. ápr. 4-én a Royal nagyszállóban megtartott értekezlet Berkovitz János és Bauer Mihály urakat bizta meg az O. P. E. alapszabály tervezetének elkészítésével. A megbízottak az alapszabály tervezetet már kidolgozták és azt közlés végett lapunknak be is küldték. Miért is felhívjuk t. szakköreink és minden egyes kartársunkat, hogy a mai számunkban közzétett »Ujkor« O. P. E. kész alapszabályait, ugy az ennek bevégzéttével hozandó, a fentiek által kidolgozott és az előkészítő bizottságnál felülvizsgált alapszabály tervezetet gondos figyelem és beható tanulmányozás tárgyává tegyék, hogy ennél fogva majd az alakuló nagy gyűlésen a kifogásolt és módosítás alá eső szakaszokról helyes véleményezéssel lehessenek.

Üzleti és furdói hírek. *Kohas Gyula* kartársunk f. hó 1-én veszi át a Csiz-fürdői Grosz-szálloda főpinczéri állását. Lelkes ügybarátunk már m. hó 28-án oda is utazott heted magával.

Czillik József Pápa a Griff-szálló főpinczére f. hó 15-én utazik Vihnyére s veszi ott át főp. állását. Sok szerencsét t. kartársunknak.

Hirschl Gyula kartársunk, ki a multkori számunkban jelzett Z.-egerszegi korona-szálló főpinczéri állásáról visszalépett ezen minőségbe Apr. hó 27-én utazott el Orsovára a Szarvas-szállodába. T. kartársunk, ki az orsz. egy. megalkalmának nem csak őszinte híve, hanem a Szegedi Asztaltársaságnak kül- és levelező tagja is, valószínűleg a jövő számmunk reggelenként már mozgalmat is jelent új helyéről. Üdvözöljük!

A szegedi pinczér-egylet Debreczenben. A szegedi pinczér egylet apr. hó 22-én tartott választmányi gyűléséből a Debreczenben f. hó 11 és 12-én tartandó kongresszusra az egylet részéről kiküldve lettek Hegyháti Sándor egyt. titkár és Tóth Endre kávé, a 2 év előtt Szegeden lezajlott O. Ny. E. kongresszusának lelke. Az egylet szervezeti jog gyakorlásával Hegyháti S. lett megbízva.

Helyreigazítás. A multkori számunk különféle rovatába *Jó modoru pinczér* című közlésünkbe hiba csuszott, a mennyiben Lakás Géza helyett Szakács Béla és M. Gyömörk helyett N. Dömölk lett írva. Az illető tehát nem Szakács B., hanem Lakás G. M.-Gyömörk.

Új tag. A Sz. P. A. Társaság t. Pandula János személyében ismét egy új taggal szaporodott. De t. szaktársunk, ki elcséjen a szegedi Hétválasztó szálló főpinczéri állását foglalja el, ezenkívül még az A. T. Körében egy teljesen új és kiváló tisztségre is meg lón választva. Az állás, — de különben erről a jövő számban.

Haza felé. Dreiszker Miklós ur, lapunk dolgozótársra s ügyünk nagy és rendíthetetlen harcosza ápr. hó 18-án vonult be Vasádon állomásozó ezredhez 13 napi gyakorlatra. Utja odáig valóságos mozzalom volt. Z-Egerszegen ugyanis locomotív urnak egyik kereké eltörtve, míg azt megreparálták, úgyharcosunk betért a városba és rendőr-rendre igyekezett megnyerni a t. főnök uratak mozgalmunk pártolónak. „Naslaricusunk” már másnap küldte a czimeket, jelzve egyuttal a m. b. legközelebb megalakítását. — Csakotnyán szinte hasonló siker koronázta a fáradsámat. Itt ugyanis Szabo József tekintélyes szakírtusnak a vasuti vendéglő üzletvezetőjét nyerte meg a mozgalom és eszme hívének. Vasról a szabadság után még Zágrába tervezte utazását, de erről visszára tartották üzlet ügyei és a melyek intézésére — körülbelül mire e lap b. czímere megérkezik — már utazik hazafelé. — A gyakorlatozás és mozgalmas harcok fáradsámat után szívünkben kívánunk egy kis békés és boldog meghívesztést.

Kénsavval hamisított ezet fölsmerése. Egy francia gyógyszerész igen egyszerű eljárást ajánl arra, hogy miképpen lehet a kénsavval hamisított ezetben a hamisítást könnyen felismerni. — Porcellán-csészébe öntünk néhány kanalyi ezetet és beleje mártunk néhány fehér szűrőpapír csíkot; az edényt azután meleg kályhára teszük s az ezetet elpárologtatjuk. Ha az ezetben nem volt kénsav, a szűrőpapír fehér marad; de ha kénsavval hamisították, ezt csakhamar elarálja a papír megfeketedése, elszénesezése; tekintve, hogy az ezetnek eféle hamisítása meglehetősen gyakori, a háztartásban jó szolgálatot tehet ennek, az egészségre ártalmas hamisításnak a felfedezésére szolgáló eljárás, mely egyszerűbb, mint az ezetbe kevert kénsav kimutatására hasznalatos egyéb módszerek.

Meghívó.

A szegedi pinczér-egylet folyó é. május hó 5-kén délután 4 órakor az »Európa« szálloda kistermében rendkívüli közgyűlést tart, melyre az összes pinczéreket tisztelettel meghívja az elnökség.

Tárgysorozat. Sz. V. K. K. p. K. segd. orsz. ny.-e alapszabályainak újból ismertetése, a nyugdíj-egyesületbe belépési nyilatkozatok kiosztása és tag beíratkozás.

A csongrádi temetőben . . .

*A csongrádi temetőben
Siet látván megécsa,
Ah! Vajh kinek leszen itten
Övek s édes útja . . . ?*

*Füldi élet-közvetelmélet
Ki fog itt aludni . . .
Ki fog lenni az a boldog? . . .
Mint szeretném tudni!*

*Oh, tudom már, én az ének
Hangját kis szelekenek
Szócska rízi s ésszhangosza:
„Szép leányt tenetnek.”*

*Közlelek a gyászmenet,
Temető csanak;
Az övek lak utójánál
Sírnek és zokognak.*

*Anyó mondja: elvesztette
Egyetlen leányt;
És teneti el a földre
Minden boldogságot!*

*Válegybe a fejőnől
Rábórnál hantjára;
S halk zokogva mondja hogy ő
A világ árcája!*

*Nézem őket elmerülten,
Lelkem fájólomból,
Egy fúj leltem, mert nekem is
Eg sórs éan megírta.*

Tardy Gábor.

Élősködő sörgyarak.

A társadalomnak mindenkor voltak oly hitvány betyárai, kik másokon akartak megélni.

A társadalomnak ez az alja, kiknek a mestersége: a zsebelés; a befektetett üzleti tőke: a ravaszság; mindenkor csunyául kiszemeltek aldozataikat, hogy azután neki essenek és azokat irgalmatlanul kifosszák. Ilyen szállított léhütőköt, kiket ellenőrizni nem lehet minden ténykedésben, még kevésbé nyilván tartani, eddig csak úgy tudtuk magunkat távol tartani, ha szem előtt tartottuk a rendőri figyelmeztetést: »óvakodjunk a zsebtolvajoktól.«

De párhuzamosan a haladás-sal, ezek a bitangok újabb és újabb tökélyre viszik a zsebelés művészetét; és a csendes szemlélő rettegve fogja észrevenni: mikép elgazemberesedik már az emberiség!

Ezek a zsebművészek minden szakmába kezdenek már érvényesülni.

Máshol hívják ezt a vérb-munkát uszoranak; de a mi iparunknál még nincs neki egy speciális elnevezése, mert *uszora* kifejezés az igen gyenge a cselekvés és a tethez képest; hanem azt hiszem *piézásokodás* lesz a legjobb kifejezés. Nem akarom vádatmal általános érteni a hazai sörgyarak ellen, ellenkezőleg, hanem kijelentem, hogy én csak két sörgyára értem mind a fentit és még fog az idő jönni, mikor majd nevével fogom a nyilvánosság előtt megnevezni, most még egy kicsinyt korai volna!

Tisztesseges uton ezek a gyarak gyártott panesukat nem tudják eladni, tehát fordulnak minden képzeltető ravaszághoz, hogy portekájukon tudalásnak. Eltekintve a litényajtási igértetől, mit amugy is busás kamatokkal visszafizetnek részletekben, foglaloknak még új vendéglők nyitásával is. Persze ilyen körösmit tapasztalt vendéglős nem vesz át; hanem kell hozzá egy gimplit fogni. Amit legkönyebben sikerül — jó provizio mellett — a sörgyári »fogd meg« bércezeknek. Ha egy kistökével rendelkező főpinczért megfognak, jaj annak! Azt addig nem eresztik el karmakból, a mig teljesen meg nem kopposztották. Különbek csak folytassák ezt a gazdaságot, legközelebb bővebben és részletesebben fogom leírni.

Soós Gyula.

NYILT-TÉR*)

Minden kartársam figyelmébe.

Felhívom t. kartársaim figyelmét egy Alois Sachs nevű biztosítási ügyvőkre, ki különben egy csaló s ki engem 15 fnt erejéig megkárosított, illetve annyival megszokott. Legyen tehát óvatos mindenki és ha valahová beszáll, kérem az illető t. kartársamat erről engem azonnal értesíteni, hogy követésem végett intézkedhessen. — Személyleírása: termete; sovány; hajusza; szöke, szemüveget hord, németül beszél, cseh kiejtés-sel. T. kartársammak, ki a helyes nyomra vezet, előre is hálás köszönetem nyilvánítom.

Pápa, 1898. április hóban.

Czidlik József.

főpinczér, Griff-szálloda.

*) E rovat alatt közöltétek nem vállal felelőséget a szerk.

Szerkesztői üzenetek.

Az előfizetőkön kívül csak azoknak válaszolunk itt, a kik leveleikben 5 kros bélyeget melleskelve küldenek be.

Előfizetőinkhez. Lakás és üzletváltoztatásnál, hogy a lapküldés fenakadást ne szenvedjen, az új címzett kérjük azonnal beküldeni.

Wéb. K. Szomb. A jelzett nem jött, a lap nem. Mi van az asztaltársasággal? Egy kis friss buzgalmat a szent ügy érdekében!

Gottfried Sopron. B. figyelmét felénk és mozgalmunkra.

Triznay H. M.-V. Még most sem kaptunk. Egy kis lingolatol.

Csank Zs., A. Elmaradt?

Lukács Szolnok. Vannak már hívek. A tettere készeket ne hagyja pihenni.

Tóth L. Karzag. Nincsenek többen? A ki lát, hall és járni tud, a szent czölök felé vezetni, legszentebb munkaság!

Hirschl Ors. Üdvözlötök jó honfi- és kártársunknak. Van-e rezsizabály?

Kokas, Csiz. Szent küzdelmeinkért mindenütt és minden... Üdvözlét a szabadságra!

Grosz K. Félégyháza. T-y czimre érkezettek alkalommal visszaküldeni kérem. Köszönet őszinte buzgalommal és üdvözlők.

Gerőp K. Kéretik aként és mielőbb tenni ügyünk érdekében.

Felétős szerkesztő és lapkiadó

FLÓR GYÓZÓ

APRÓ HIRDETÉSEI.

Ki állást keres forduljon az UJKOR apró-hirdetéseivel, hol minden szó Ki állást nyújt Ki üzletet vesz Ki elad csak két krajczár, vastagabb Ki üzlet után tudakozódik betűkkel 4 krajczárba kerül. Ki valami megtudni akar

Ki valakinek hollétéről akar tudomást szerezni, 501 krajczáros levelele mellékelve küldjön a kiadóhivataltba s mi apunk utján fogjuk az illetőt felkeresni.

Üjdonság minden emberre nézve.

Hallatlan olcsó árak.

I órák név biztosítása I évre 30 krajczár.

Bátor vagyok a t. közönségnek hallatlan jutányos árgyűzökemet b. gyűlembe ajánlani.

Egy fali óra I frt 50 kr., 5 évi jótállással, úgy szintén fali kerek órák bádog rámkabban az előlapon üveggel, ami masult 2 frt 25 kr-ba kerül, nálam I frt 75 kr. 5 évi jótállás mellett.

Kedvezményes árak:

Myozok naphan egyszer felhuzandó zsebró, ezüst és aranyozott ezüst 6-19 90 frt. Zenelő órák 7 frttól 150 frt. Inga-órák 625 frttól 50 frt. Kakuk-órák 3 frttól 45 frt. Konyha-órák minden 8 naphan huzandók fel. 2,36-7,25 frt. Schwarzwaldi celi órák külön fele alakban 1,65-8 frt. Ébresztő-órák 1,80-22 frt. Zsebrák 3-170 frt. Óraláncok 50 krtól 65 frt. Gyűrűk 3 frttól 150 frt. Férfi mellétk 1-54 frt. Fülbevalók 25 krtól 2,90 frt.

Látcsövek 3,25 frttól 24 frt. Szemüvegek acélkeretben 25 krtól 50 kr. Minden nagyságu és a legfinomabb anyagból levőüveg, megfelelő szemhez, orvosiag megvizsgálva, ujezst keretben 1 frttól 2,50-ig. Barometerek 25 krtól.

Olvasó nagyító-üveg csontleltek 35 krtól 15 frt. Stb. Ezszerek és optikai tárgyak a legjutányosabb áron javitattak. Minden e szakmába való dologk dusan felszerelt raktáramban kaphatók.

Órákat a következő legméréskeletben árak mellett javított nagy pontossággal 3-10 évi jótállás mellett: 1 zsebró tisztítván 60 kr., 1 rugó, 1 haj törtenek, van a ki orvosolja az óra beütelt 32 kr., egy bór zsebró tartó 8 kr., 1 drb Spingfelder 26 kr., 1 órakulcs 3 kr., szemüveg-tok bármily nagysággal jó éros anyagból 6 kr., 1 zvikker selyem-zsinór 8 kr., 1 óra selyem-zsinór 11 kr. Minden egyéb munkák a legelőszőbb áron számítottak.

Egy bármily óráveg csak 6 kr.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség értesítés, miszerint nálam hátfón d. e. 9-10 óráig és pontosan 3-4 óráig bármily vastagságú óráveg 9 kr. emittett időben csak 6 kr-ért kapható egyuttal bitorokodom az irant is vezérlésig azant, hogy a külföldön 9 kr-ba kerülő órávegeket az emittett időben miert szándékosan jó jutányos áron a t. közönségnek kitöszágitani.

A fentemlített időben ugyan egodéim csakis óráüvegek borakéssal vannak elfolytva, ennek folytán kevesebb időbe kerül az üvegek kikeresése és levelesbő árák az így és az előszobán adhatom. Tervezők előtörleszté czéljából a. e. közönségnek gyűlemét az üzletem előtti amerikai nagy czégtalakra szveszkövek gyűlemét.

Bármely vastag óráveg csak 6 kr. Egy kerek óra bádog ráma

Évi bérlet 1505 forint.

Eladó szálloda az alföldön.

Egy 20 ezer lakossal bíró nagy forgalmú város egyetien egy komoly számba vehető üzlete családí okok miatt azonnal és sürgősen eladó. — Az üzlet áll: egy nagy terem, bálók és tánczvigalmak számára. 10 elegánsan berendezett szoba, étterem, kávéház, egy fedett nyári szaletti, kuglizó és korcsma szobából. (Bor és pálinka mérés.) Az üzlethez van még 2 nagy jégverem, 1 boros pincze s ezenkívül 2 ló, egy hintó, egy paraszt kocsi és egy szán.

A t. venni szándékozónak szó- vagy levélbeli felvilágosítást lapunk kiadóhivatala nyújt.

KIADÓHIVATAL:

Schulhof Károly könyvnyomdájában (Kölcsey-utca 7. szám.)

Halló! ki beszél? MISI ZSIGA, az amerikai órás! Mi tetszik?

Hozzátok szölok, Polgártársaim, halljátok és csodáljátok a még sohasem létező és minden emberre nézve oly előnyös indítványomat. Uzenletem egy újabb reformot csináltam és pedg nagyon fontos minden oratulajdonosra nézve! Minden polgártárs, a ki nálam zsebróját, inga-, ébresztő- és fali-, egyzsaló mindennemű órást ves és veit, 20 kr. évi díjfértés mellett, 1 sábelleg és törvényileg kötelezem magamat, tehát biztosítok, minden néven veendőző, az óra szerkezetében esethő hibát, lejtés általi trést javítani, oly Polgártárs ki nem vette nálam az órá, 30 kr. évi díjat fizet, továbbá pedig 30 kr. évi díj fizetés mellett, a zsebróba törött üveget, bármennyi legyen is az, egész éven által egészre kötelezem magam felelérni. — Hasznos és czélzserű intézmény ez minden osztályhoz tartozó egyéniségre nézve, így pl. az apa nyugodtan lefedkíphet és óráját nem kell felteni a gyermek elől, butran leteheti mindenhova, a gyermek esetleg jászhat

vele, ha baj tartózik, van, a ki orvosolja az óra az órá a nélkül, hogy pénzbe kerülne. A munkás ember emellett bármít is, nem kell félnie, hogy osszenyomja az órá, vagy más bajt csinál neki, eljetheti, az sem baj, hiszen van a ki megcsinálja, így minden ember be fogja látni, ennek czélzserű és pártját ritkító előnyös voltát. — Polgártársaim! A legnagyobb gondot okoz egy rossz órá! Ha az óra megáll, nem tudjuk hanyat ütöt az óra, nem tudjuk hogy mikor kell az orvosságot bevenni, nem tudjuk, hogy mikor lesz a valtonk orvatolva, nem tudjuk, hogy mikor kell lefedkídni, vagy felkídni, de a legnagyobb baj az, hogy nem tudjuk, mikor kell a kávéházból tavozonunk a drga felecsügnök, még ami fő, a fiatal ember nem tudja pontosan a rendez-vás-t betartani, ez mind tudvalevőleg a rossz órának következménye, tehát Polgártársak, ezen egyiten kell, a pontosságot becsület követelni — és ez mind 50-60 kr. évi díjfértés mellett, üvegeket kívül 20-30 krajczárért megszerhezhet! — Fel tehát Polgártársaim! Itt az idő most vagy soha. Még ki próbálni, nem bánja ezt meg soha senki.

Azonkivül vagyok bátor a n. e. közönségnek gyűlemét a-ra teszem, hogy ezszerek látszólag, órák a leggyűzebb választásban, legjutányosabb szigorúan szabott árak mellett kaphatók nálam, egyzsalótt mindennemű és három szakmába vágo tárgyak hallatlan olcsó áron teszem nálam a legnagyobb pontossággal, jótállás mellett elkészítve, illetve javítva.

üveg számlappal I frt 75 kr. Európai és amerikai gyártások

Nyomat Schulhof Károly könyvnyomdájában Szegeden.

Oszlószerző minden becsületese óratulajdonosnak. Bármilyen drótórás ellen díjbitrásítás évenre 30 krajczár. Az amerikai legjutányosabb órászállítás.

Eladásoknál vagy óratulajdonosnál legjutányosabb szabott árak eszkerbítetnek. Egy fali óra hallzással 1 forint 50 krajczár.

A MAGYAR ORSZÁGOS PINCZÉR-EGYESÜLET ALAPSZABÁLY-TERVEZETE.

I. Fejezet.

I. rész. Az egyesület czime.

1. §. Az egyesület czime: »Magyar Országos Pinczér-egyesület.«

2. §. Az egyesület székhelye: Budapest.

3. §. Az Országos Pinczér-egyesület két részből áll: 1. az anyaegyletből és 2. a fiókokból.

4. §. A fiókok székhelyei: Arad, Győr, Fiume, Pozsony, Szombathely, Zsolna, Kassa, Miskolc, Debreczen, Nagyvárad, Brassó, Orsova, Nagy-Szeben, Szeged, Kolozsvár, Szabadka, Ujvidek, Szatmár, Pécs, Sopron és Zágráb.

Az egyesület a szükséghez képest a fiókokat szaporítja, de azok számát apaszthatja is.

2. rész. Az egyesület pecsétje.

5. §. Az egyesület pecsétje: egy kautschuk festék, — és egy sárgaréz viaszpecsétnyomó s mindkettő köralakú, következő szöveggel: »Magyar Országos Pinczér-egyesület Budapestén.«

A fiókok hasonló kiállítású pecsétnyomókkal bírnak ily felirással: »Magyar Országos Pinczér-egyesület fiókja Aradon« (Szegeden, Győrött stb.)

3. rész. Az egyesület czége és hivatalos nyelve.

6. §. A »Magyar Országos Pinczér-egyesület« ezen név alatt magát mint czég a budapesti törvényszéknél, fiókjait pedig az illető törvényszékeknél, mint kereskedelmi bíróságoknál bejegyezteti.

A »Magyar Országos Pinczér-egyesület« hivatalos nyelve kizárólag a magyar.

II. Fejezet.

Általános szabályok.

I. rész. Az egyesület céljai.

7. §. Különös célok.

1. A pinczérek függetlenítése a magán elhelyező öngnóköktől.

2. Mint alárendelt iparos közeg szabadságának kivívása.

8. §. Általános célok.

1. A pinczérek szakszerű kiképzése (a majd az O. P. E. által terveh vett és létesítendő szakiskolákban).

2. A pinczérek szolgálatba elhelyezése.

3. A pinczérek sérüléseinek orvoslása egyleti uton.

4. A pinczérek segélyezése.

9. §. Egyéb célok.

1. A pinczérek szellemi kimívelése.

2. A pinczérek képesítése.

3. Idegen ajku pinczérek megmagyarosítása.

4. A hazafiság és a magyar állameszme terjesztése.

5. »Egyleti ház« építésére tőke gyűjtés.

6. Jótékonyág gyakorlása.

2. rész. Az egyesület tagjai.

10. §. Az egyesület tagjai kizárólag finemű, szakképzett egyének lehetnek.

11. §. Az egyesület tagjai minőség szerint:

1. rendes-, 2. alapító-, 3. pártoló- és 4. tiszteletbeli tagok.

12. §. Rendes tagok.

A Magyar Orsz. Pinczér-egyesület rendes tagja lehet minden feldhethen előéletű, nőtlen vagy nős pinczér, a ki kimutathatólag ez ipart tanulta és az ipar-egyesületben előirt munkakönyvvvel rendelkezik és a ki beltelevi magát, hogy az alapszabályok rendelkezéseinek eleget tesz.

A rendes tagok beiratasi díj fejében egyszer s mindenkorra 5 koronát (2 ft 50 kr.) tartoznak az egyesület pénztárába fizetni, melynek ellenében az egyleti felügyelő az egyleti tag, illetve munkakönyvét kiszolgáltatja.

13. §. Alapító tag lehet bárki, tehát nem szakbeli egyén is, a ki az egyesület alapítókéjéhez egyszer s mindenkorra 400 koronát (200 ft) fizet.

14. §. Pártoló tag lehet bárki, ki éventekent az ezenel meghatározott tagdíjat, 20 koronát az egyesület vágyonának gyarapítására beltelevi.

15. §. Tiszteletbeli tagokul a választmány ajánlata folytán a rendes közgyűlés által oly egyének választatnak meg, kik az egyesület szervezése, megalakítása és fentartása körül kiváló érdemeket szereztek.

3. rész. Tagdíjakról.

16. §. A rendes tagdíjak két osztályba soroztatnak. Az I. osztályba a főpinczérek, cthördök, kávéházi segédpinczérek havi 2 koronával.

A II. osztályba a börtülk havi 1 koronával.

17. §. Hely nélküli és beteg tagok tagdíjikkal hátrédekbán maradhatnak ugyan, de ha üzletbe kerülnek, utá fizetik 12 egyenlő részletben vagy tetszésük szerint egy éven belül bármely részletben is.

18. §. Tagdíjak beszedésére az elhelyező Irodák, tehát a fiókok is hivatalos vannak.

4. rész. Rendes tagok felvétele.

19. §. Az egyesületbe rendes tagul belépni óhajtó pinczér, ha állomása helyen az egyletnek fiókja van: ott személyesen is jelentkezhet; ellenben bejelentheti magát írásban vagy a legközelebbi fióknál, vagy a központi bejelentő osztálynál.

20. §. A jelentkező tartozik munkakönyvét és legutolsó szolgálati helyéről főnökének bizonyítványát beküldeni. Egyszeresmedl igazolja orvosi bizonyítvány-nal egészségi állapotát.

21. §. Ragályos és idült betegségben szenvedők tagokul fel nem vehetők.

22. §. A tagul felvett egyén a felvételtől értesítetik és felhívatik, hogy a beiratasi díjat fizesse be.

5. rész. Rendes tagok kötelességei.

23. §. Minden rendes tag köteles az alapszabályokban, és az ezek intézkedéséből kifolyólag kiadott ügy- és házrendekben foglalt köteleknek és utasításoknak minden tekintetben eleget tenni, tehát az alapszabályok rendelkezéseinek magukat alávetni. Következőleg: a közgyűlési határozatokat teljesíteni; a tagdíjakat pontosan akár havi részletekben, akár egy évi tagdíjat egyszerre megfizetni; az egyesület érdekeit előmozdítani: magyarosodni tartozik s ha idegen hangzású neve van, annak megmagyarosítását kérelmezni;

köteles az önképző-körbe eljárni;
köteles azon esetben, ha szolgálati helyét változtatja, valamint azt is, ha fizet nélkül van, a legközelebbi fióknál e körülményt bejelenteni;

köteles nem magyarajkú társait a magyar nyelv beszélésére buzdítani és azoknál csak magyarul társalogni.

6. rész. Rendes tagok jogai:

24. §. A rendes tagoknak joguk van:

1. az egyleti közgyűléseken megjelenni és ott szavazni;

2. az egylet tisztviselőivé megválasztatni;

3. az egylet jogtanácsosát mérsékelt díjazásért magán peres ügyekben igénybe venni;

4. az egyesület vagyonához;

5. Az egyesület mindennemű intézményéhez;

6. a közgyűléseken indítványokat előterjeszteni

25. §. A rendes tagok igényei:

Minden tagnak igénye van:

1. Ingyenes elhelyezésre az elhelyező irodák által;

2. A rajta esett sérelmek orvoslására az e célra az egylet kebelében felállított szakbírószám részéről;

3. A 40. §-ban előírt mindennemű segélyezésre;

4. igénye van az önképző-körökben megjelenni és ott magát tehetsége szerint szórakoztatni;

7. rész. A rendes tagság megszűnése.

26. §. A r. tagság megszűnik:

a) önkéntes kilépés által;

b) ha a tag önállósítja magát, vagyis ha ipar-főnök lesz;

c) a pálya elhagyása által;

d) a tagsági kötelezettségek nagyobb szabású elmulasztása miatt;

e) bejelentés nélküli eltávozás által 3 hó múlva;

f) kizárás által;

g) a tag halálával.

A felsorolt okokból tagságban megszűnt pincesz az egylet irányában semmiféle igényt nem támaszthat. A tagsági megszűnéseket a bejelentő osztályok tudomásul veszik és a törzskönyvből a tagságot törlik.

27. §. A kizárás esetét:

A választmány határozata alapján az egyletből kizártnak:

1. Akik büntető bírósággal jogérvényesen elítéltek;

2. kik haszonlesésből az egyletet vagyoniilag megkárosítottak;

3. kik rakonczátlan természetűek s e miatt társaikkal össze nem férnek és az egylet bíraskodásának untalan kellemetlenségét okoznak;

4. kik az egylet és fiókhelyiségeiben (önképző-körben, bejelentő osztályban, elhelyező irodában) büntető cselekményekkel, frivolitással, karikatúrázással az erkölcsi és szemérem érzetet, valamint az aestétikai ízlést sértő kifejezésekkel (banalitásokkal, rajzokkal) botrányt okoznak;

5. kik az alapszabályok 9. §-ának 3., 4. pontjainban meghatározott célok elérését bármilyen módon is megakadályozni törekednek, nevezetesen: kik a 23. § szerint elváltat kötelezettségüknek eleget nem tesznek és ha bebizonnyul, hogy a magyarságnak ellensége, a magyar állameszmének őcsárlói és agitatót fejt ki a hazafias törekvések ellen és ha bebizonnyul, hogy a magyar állam területén belül valamely nemzetséggel paktálnak;

6. kik politizálva, a Magyarországon élő, magyar-honos idegen ajkúak ellen támadnak;

7. kik az elhelyező irodák (fiókok) vezetőit megvesztegették, az esetben ha ebből társaikra nézve kár háramlott;

8. kik magukat valamely helyszerző intézet által helyezették el és állást elfoglalták.

Minden tagnak joga van a kizárás határozat ellen az egylet jogtanácsosának igénybe vételével és segélyével a közgyűléshez fellebezni.

A közgyűlés minden hagyó határozata ellen a kizárt tag csak magánperrel élhet.

Minden tag a közgyűlés helybenhagyó határozatának kézbesítéseig még tagja az egyesületek, ellenben a marasztaló határozat folytán elveszti a tagságot s az egylet irányában mindennemű igényeit.

8. rész. Visszatérés.

28. §. Az egyletből a 26. § a) b) c) d) e) pontjai alapján törölt tagok, ha tagságba újra felvételt nyújtanak, kivánságukat indokolt írásbeli kérvényben az egyesület elnökének elő kell terjeszteniök. Kérvényükhöz csatolni kell a munkakönyvet és orvosi bizonyítványt és bizonyítvánnyal igazolni, hogy a kilépés óta mivel foglalkoztak.

Az újbóli felvételt iránt az elnök a szükséghez képest rendkívüli választmányi gyűlést hí egybe.

A választmány határozatáról a kérelmező értesítendő.

Az újból felvett tag beiratási díjat nem fizet.

III. Fejezet.

Különös szabályok.

I. rész. Tagok elhelyezése.

29. §. Üzletben nem álló egyleti tagokat az egylet díjtalanul helyezi el minőségük és képzettségük szerint valamely s esetleg a tagok által is kijelölt szakmába az e célra szervezett s az országban felállított elhelyezési irodák által.

Ilyen elhelyező iroda van az anyaegyletben és valamennyi fiókban.

30. §. A helynélküli tagok jelentkeznek tehát bármely fiók irodájában vagy több fióknál, sőt a központban is, ahol jelentkezésük előjegyzése vétetik és mielőtt minőségükhöz és kivánságukhoz mért alkalmas állás nyílik, az irodavezető által azonnal értesítetnek és tartoznak a kínált állást 8 napon belül elfoglalni.

31. §. Ha valamely tag a kijelölt állást elfoglalni nem volna hajlandó; tartozik ebbeli szándékát az illető irodavezetőnél azonnal bejelenteni, ki is ezen állást mással tölti be és az állást visszautasítót továbbra is nyilvántartja.

32. §. Az előbbi § esetében az állást visszautasító tag további segélyezést csak rendkívüli körülmények fennforgásának figyelembe vétele s a visszautasító elhatározás elfogadható indokolása mellett kaphat.

33. §. Állást keresők tartoznak lakcimeiket minden változással bejelenteni, hogy az nyilvántartásba vétecsék.

34. §. Azon tag, ki állásban van ugyan, de helyét változtatni óhajt, ezen szándékát bejelentni bármely vagy több fióknál is, de leginkább azon fióknál, melynek körzetében óhajt alkalmazást nyerni, me y jelentkezést az irodavezető nyilvántartásba veszi s alkalmas helyekről értesíti.

2. rész. Sérelmek orvoslása.

35. §. Minden bíróság nem büntetőndő természetű összejutkozás pincesz és főnök vagy főnök és pincesz, vagy végre pinczerek között a . . . szakaszban szer-

vezett választott szakbírók elé kerül és a sérelem esetleg az egyleti jogtanácsos intervenciója mellett orvosoltatik.

36. §. Polgári peres vagy büntető jogi ügyek természetesen a kir. bíróságok elé tartoznak.

37. §. A választott szakbírók elé vitt ügyek a felek meghallgatásával, esetleg a hivatkozott tanúk kihallgatása mellett egyszeri ülés által elintézendők.

Ha kibékítés vagy egyezség a felek között létrehozható nem volna, akkor ha alátvaló a sértő fél, azonnal kiléphet helyéből és a legközelebbi fiók által ha üresedés van, más fizetbe helyezendő. Ha ellenben főnök a sértő fél, akkor a sértett tetszésére bízatik, hogy marad-e vagy nem; ha nem kíván maradni, akkor ugyancsak bármely fiók által elhelyezendő.

38. §. A szakbíróknak csupán békítő és békés kiegyenlítő szerepük lévén: bírságnak vagy megfédésnek nincsen helye.

39. §. Ha a bíraskodás békítő tárgyalása alatt oly természetű jelenetek merülnek fel, melyek becsület-sértést vagy rágalmazás kritériumát megállapítják, vagy amelyeket a felek lovasias uton intézhetnek el csupán, akkor a tárgyalás azonnal megszakítatik és a felek a rendes büntető jogi bíróság elé utasítandók.

3. rész. Segélyezés.

40. §. Az egyesület segélyezéseket csupán anyagi megerősödése után nyújt, a mit azonban fennállásának második évében okvetlen meg fog kezdeni.

41. §. Minden rendes tagnak igénye van az egyesület részéről nyújtandó segélyezésre a következő esetekben:

1. ha a tag rokkantta, vagy időleges szolgálathelyettesítővé válik, mit az orvosi és főnöki bizonyítványon igazol, minden hónapra hat hónapon át, de legfeljebb egy évig:

a) az I. oszt. tartozók 25 korona;

b) a II. oszt. tartozók 15 koronát kapnak önszegélyezés czímen.

2. Súlyos természetű betegek a legközelebbi közkórházban helyzetnek el, művből a megbetegedett tag jelentkeznek a legközelebbi fióknál.

3. Családdal bíró tagok pótszegélyben is részesülhetnek, ha a szükség úgy kívánja és ha a választmány ezt nekik megszavazza.

A pótszegélyezés legfeljebb havi 20 koronát tehet ki és a fennforgó humanus szempontok figyelembe vételével a visszafizetési biztosság mértéke szerint annak tartama meghatározandó.

4. Családos s különösen kettőnél több gyermekkel bíró tagok temetkezési segélyül 50 koronát kaphatnak, mely szükségletét kellően igazolvva, az összeget a fiókok is előlegezhetik és számítják el a választmányának, utólagos jóváhagyását kikérve.

5. Tagok utazási előleget is kérhetnek és a fiókok vezetői ezt a szükséghez képest csak a kimutatható szükséglet erejéig kiszolgáltatgatják, a választmány utólagos jóváhagyásának reményében elszámolva.

6. Ha valamely ágyban fekvő beteg a kórházat igénybe venni nem akarja, hanem szüleinél vagy rokonainál helyezi el magát, ez esetben az I-ső osztályba sorozott tagok 120, és a II. osztályba sorozott 80 fillért kapnak naponként betegségük tartamára betegsegélyezési czímen.

42. §. A segélyezés az 1., 3. és 7. pontok esetében megtagadható és beszüntetettik, ha bebizonyul, hogy:

a) a tag rokkantságát vagy időleges munkaképte-

lenségét ön maga okozta akár szándékosan, akár könyvelmőségével;

b) ha időközben az egyletből kizárattott;

c) ha szimulál — és végre

d) ha felgyógyulása kipuhatoltatott.

43. §. Hely nélküli pinczerek könnyebb megéltetésének biztosítására a fiókok, illetve az elhelyező irodák valamely vendégössel oly irányú szerződést kötnek, hogy a nála munkakönyvvel és illetve tagkönyvvel jelentkező pinczereknek méréskelt árban ételeket és italokat szolgáltat ki és olesó szállást ad.

44. §. Szolgálatképtelenné vált tagok orvosi bizonyítványal jelentkeznek a legközelebbi fiók vezetőjénél, ki a bizonyítvány melléklésével jelentést az egylet-hez felterjeszti, a hol a segély azonnal folyósítatik.

45. §. A kórházi költségeket a kórház számlája alapján a fiókok kifizetik s a számlát felterjesztik az egylet-hez, hol az egylet terhére előíratik.

46. §. A segély összegeket a 41. §. 3., 4. és 5. pontja eseteiben kamattalan kölcsön természetűek lévén, azok az egyletnek megterítendőek. A megterítendő összeg 12 egyenlő felekre felosztandó és egy év alatt okvetlen befizetendő.

Ezen visszatérítendő összegeket a tagdíj-részletekkel együtt a fiókok vezetői vannak hivatva és kötelezve beszélni, kik azt az egylet pénztárába beszoigáltatják.

4. rész. Önképzés.

Tagok szellemi kimivelése a II. fejezet 9. §-ának I. pontja alapján.

47. §. Az önképzésre a központban és valamennyi fiók helyiségében egy-egy terem rendeztetik be és berruházás által felszerelendő. A berendezés tárgyai: hirlapok, folyóiratok, szépirodalmi munkák, szaklapok, tankönyvek, borászati folyóiratok, dominó készlet és kártyák.

48. §. Az önképző-körben kizárólag magyar nyelven szabad társalogni; következőleg a magyar származású tagok az idegen ajkukat, kik a magyar nyelvet rosszul beszélnek, kötelesek a magyar nyelv beszélésére buzdítani.

49. §. Tiltva van az önképző körben az izgatott politizálás, vallások kritizálása és a nemzetiségek elleni gyűlöletere bujtogatás.

50. §. Tiltva van a hazaró kártya játszás, mely filalom ellen vétőket az egyesületi elnök az önképző kör házszabályaiban adott jogánál fogva megbírságozza. A bírság pénzek az egylet pénztárába utalándók.

51. §. Egyéb ide vonatkozó intézkedéseket az elnök által kindott házszabályok tartalmaznak.

52. §. Az önképző-kör helyiségének tisztántartására az irodavezető egy bejáró eszedet tart és díjazza a fiók átalányból.

IV. Fejezet.

I. rész. Igazgatás.

53. §. Az egyesület igazgatását az egyleti tagokból, tehát kizárólag értelmes és hivatott pinczerekből összeállított igazgatóság vezeti a két ügyvezetővel.

A) Központi vezetés.

A: igazgatóság áll:

a) az elnökségből,

b) a tisztikarból — és

c) az ügyvezetőkből.

1. Elnökség:

Az elnökség áll: az elnökből és az elnöki irodából.

köteles az önképző-körbe eljárni;
köteles azon esetben, ha szolgálati helyét változtatta, valamint azt is, ha tiszlet nélkül van, a legközelebbi fióknál e körülményt bejelenteni;

köteles nem magyarajkú társait a magyar nyelv beszédére buzdítani és azokkal csak magyarul társalogni.

6. rész. Rendés tagok jogai:

24. §. A rendés tagoknak joguk van:

1. az egyleti közgyűléseken megjelenni és ott szavazni;

2. az egylet tisztviselőivé megválasztatni;

3. az egylet jogtanácsosát mérsékelt díjazásért magán peres ügyekben igénybe venni;

4. az egyesület vagyonához;

5. Az egyesület mindennemű intézményéhez;

6. a közgyűléseken indítványokat előterjeszteni.

25. §. A rendés tagok igényei:

Minden tagnak igénye van:

1. Ingóes elhelyezésre az elhelyező irodák által;

2. A rajta esett sérelmek orvoslására az e czélra az egylet kebelében felállított szakbíróóság részéről;

4. A 40. §-ban előírt mindennemű segélyezésre;

5. igénye van az önképző-körökben megjelenni és ott magát tehetsége szerint szórakoztatni;

7. rész. A rendés tagság megszűnése.

26. §. A r. tagság megszűnik:

a) önkéntes kilépés által;

b) ha a tag önállósítja magát, vagyis ha ipar-főnök lesz;

c) a pálya elhagyása által;

d) a tagsági kötelezettségek nagyobb szabásu elmulasztása miatt;

e) bejelentés nélküli eltávozás által 3 hó mulva;

f) kizárás által;

g) a tag halálával.

A felsorolt okokból tagságban megszűnt pénzzer az egylet irányában semmiféle igényt nem támaszthat. A tagsági megszűnéseket a bejelentő osztályok tudomásul veszik és a törzskönyvből a tagságot törlik.

27. §. A kizárás esetei:

A választmány határozata alapján az egyletből kizáratnak:

1. Akik büntető bíróságilag jogérvényesen elítéltek;

2. kik haszonlesésből az egyletet vagyoniilag megkárosították;

3. kik rakoncátlan természetűek s e miatt társaikkal össze nem férnek és az egylet bíraskodásának untalan kellemetlenséget okoznak;

4. kik az egylet és fiókhelyiségeiben (önképző-körben, bejelentő osztályban, elhelyező irodában) bűntető cselekményekkel, frivolitással, karikatúrázással az erkölcsi és szemérem érzetet, valamint az aestétikai ízlést sértő kifejezésekkel (banalitásokkal, rajzokkal) botrányt okoznak;

5. kik az alapszabályok 9. §-ának 3., 4. pontjainban meghatározott czélok elérését bármilyen módon is megakadályozni törekednek, nevezetesen: kik a 23. § szerint elvállalt kötelezettségüknek eleget nem tesznek és ha bebizonyul, hogy a magyarságnak ellensége, a magyar állameszmének ócsárlói és agitatót fejt ki a hazafias törekvések ellen és ha bebizonyul, hogy a magyar állam területén belül valamely nemzetseggel paktálnak;

6. kik politizálva, a Magyarországon élő, magyar-honos idegen ajkuk ellen támadnak;

7. kik az elhelyező irodák (fiókok) vezetőit megvesztegették, az esetben ha ebből társaikra nézve kár háranlolt;

8. kik magukat valamely helyszerző intézet által helyezették el és állást elfoglalták.

Minden tagnak joga van a kizárási határozat ellen az egylet jogtanácsosának igénybe vételével és segélyvel a közgyűléshez fellebezni.

A közgyűlés határozata ellen a kizárt tag csak magánperrrel élhet.

Minden tag a közgyűlés helybenhagyó határozatának kézbesítéseig még tagja az egyesületnek, ellenben a marasztaló határozat folytán elveszíti a tagságot s az egylet irányában mindennemű igényeit.

8. rész. Visszatérés.

28. §. Az egyletből a 26. § a) b) c) d) e) pontjai alapján törölt tagok, ha tagságba újra felvételnél óhajtanak, kivánságukat indokolt írásbeli kérvényben az egyesület elnökének elő kell terjeszteniük. Kérvényükhöz csatolni kell a munkakönyvet és orvosi bizonyítványt és bizonyítvánnyal igazolni, hogy a kilépés óta mivel foglalkoztak.

Az újból felvétel iránt az elpöki a szükséghez képest rendkívüli választmányi gyűlést hi egybe.

A választmány határozatáról a kérelmező értesítendő.

Az újból felvett tag beiratási díjat nem fizet.

III. Fejezet.

Különös szabályok.

I. rész. Tagok elhelyezése.

29. §. Üzletben nem álló egyleti tagokat az egylet díjtalanul helyezi el minőségük és képzettségük szerint valamely s esetleg a tagok által is kijelölt szakmába az e czélra szervezett s az országban felállított elhelyezési irodák által.

Ilyen elhelyező iroda van az anyaegyletben és valamennyi fiókban.

30. §. A helynélküli tagok jelentkeznek tehát bármely fiók irodájában vagy több fióknál, sőt a központban is, ahol jelentkezésük előjegyzése vétetik és mielőtt minőségükhöz és kivánságukhoz mért alkalmas állás nyílik, az irodavezető által azonnal értesítetnek és tartoznak a kínált állást 8 napon belül elfoglalni.

31. §. Ha valamely tag a kijelölt állást elfoglalni nem volna hajlandó: tartozik ebbeli szándékát az illető irodavezetőnél azonnal bejelenteni, ki is ezen állást mással tölti be és az állást visszautasítót továbbra is nyilvántartja.

32. §. Az előbbi § eseteiben az állást visszautasító tag további segélyezését csak rendkívüli körülmények fennforgásának figyelembe vétele s a visszautasító elhatarozás elfogadható indokolása mellett kaphat.

33. §. Állást keresők tartoznak lakcimeiket minden változásnál bejelenteni, hogy az nyilvántartásba vétessék.

34. §. Azon tag, ki állásban van ugyan, de helyét változtatni óhajt, ezen szándékát bejelentni bármely vagy több fióknál is, de leginkább azon fióknál, melynek körzetében óhajt alkalmazást nyerni, me y jelentkezést az irodavezető nyilvántartásba veszi s alkalmas helyekről értesíti.

2. rész. Sérelmek orvoslása.

35. §. Minden bíróság nem büntendő természetű összeütkezés pénzzer és főnök vagy főnök és pénzzer, vagy végre pénzerek között a . . . szakaszban szer-

vezett választott szakbíróóság elé kerül és a sérelem esetleg az egyleti jogtanácsos intervenciója mellett orvosoltatik.

36. §. Polgári peres vagy büntető jogi ügyek természetesen a kir. bíróságok elé tartoznak.

37. §. A választott szakbíróóság elé vitt ügyek a felek meghallgatásával, esetleg a hivatozott tanuk kihallgatása mellett egyszeri ülés alatt elintézendők.

Ha kibékítés vagy egyezség a felek között létrehozható nem volna, akkor ha alattvaló a sértő fél, azonnal kiléphet helyéből és a legközelebbi fiók által ha üresedés van, más ületbe helyezendő. Ha ellenben főnök a sértő fél, akkor a sértett tetszésére bízatik, hogy marad-e vagy nem; ha nem kíván maradni, akkor ugyancsak bármely fiók által elhelyezendő.

38. §. A szakbíróóságoknál csupán békítő és békés kiegyenlítő szerepük lévén: bírságnak vagy megfedezésnek nincsen helye.

39. §. Ha a bíraskodás békítő tárgyalása alatt oly természetű jelenetek merülnek fel, melyek becsület-sértés vagy rágalmozás kriteriumát megállapítják, vagy amelyeket a felek lovagias uton intézhetnek el csupán, akkor a tárgyalás azonnal megszakítatik és a felek a rendes büntető jogi bíróság elé utasítandók.

3. rész. Segélyezés.

40. §. Az egyesület segélyezéseket csupán anyagi megerősödése után nyújt, a mit azonban fennállásának második évében okvetlen meg fog kezdeni.

41. §. Minden rendes tagnak igénye van az egyesület részéről nyújtandó segélyezésre a következő esetekben:

1. ha a tag rokkanttá, vagy időlegesen szolgálatképtelenné válik, mit az orvosi és főnöki bizonyítvány-nyal igazol, minden hónapra hat hónapon át, de legfőlebb egy évig:

a) az I. oszt. tartozók 25 korona;

b) a II. oszt. tartozók 15 koronát kapnak önszegélyezés czímen.

2. Súlyos természetű betegnek a legközelebbi kórházban helyzetnek el, mívegből a megbetegedett tag jelentésként a legközelebbi fióknál.

3. Családdal bíró tagok pótszegélyben is részesülhetnek, ha a szükség úgy kívánja és ha a választmány ezt nekik megszavazza.

A pótszegélyezés legfeljebb havi 20 koronát tehet ki és a fennfőleg humanus szempontok figyelembe vételével a visszafizetési biztosság mértéke szerint annak tartama meghatározandó.

4. Család s különösen kettőnél több gyermekkel bíró tagok temetkezési segélyül 50 koronát kaphatnak, mely szükségletét kellően igazolvva, az összeget a fiókok is előlegezhetik és számítják el a választmánynak, utólagos jóváhagyását kikérve.

5. Tagok utazási előleget is kérhetnek és a fiókok vezetői ezt a szükséghez képest csak a kimutatható szükséglet erejéig kiszolgáltathatják, a választmány utólagos jóváhagyásának reményében elszámolva.

6. Ha valamely ágyban fekvő beteg a kórházat igénybe venni nem akarja, hanem szüleinél vagy rokonnál helyezi el magát, ez esetben az I-es osztályba sorozott tagok 120, és a II. osztályba sorozott 80 fillért kapnak naponként betegségük tartamára betegsegélyezési czímen.

42. §. A segélyezés az 1., 3. és 7. pontok esetében megtagadható és beszüntetettik, ha bebizonyul, hogy:

a) a tag rokkantságát vagy időleges munkaképte-

lenségét ön maga okozta akár szándékosan, akár könnyelműséggel;

b) ha időközben az egyletből kizárattok;

c) ha szimulál — és végre

d) ha felgyógyulása kúpuhatoltatott.

43. §. Hely nélküli pincérek könnyebb megélhetésnek biztosítására a fiókok, illetve az elhelyező irodák valamely vendégfóssal oly irányú szerződést kötnék, hogy a nála munkakönyvvel és illetve tagknyvvel jelentkező pincéreknek mérsékelt árban ételeket és italokat szolgáltattak és olcsó szállást ad.

44. §. Szolgálatképtelenné vált tagok orvosi bizonyítvánnyal jelentkeznek a legközelebbi fiók vezetőjénél, ki a bizonyítvány melléklésével jelentését az egylet-hez felterjeszti, a hol a segély azonnal folyósítatik.

45. §. A kórházi költségeket a kórház számlája alapján a fiókok fizetik s a számlát felterjesztik az egylet-hez, hol az egylet terhére előíratik.

46. §. A segély összegeket a 41. §. 3., 4. és 5. pontja eseteiben kamattalan kölcsön természetűk lévén, azok az egyletnek megterítendők. A megterítendő összeg 12 egyenlő részre felosztandó és egy év alatt okvetlen befizetendő.

Ezen visszatérítendő összegeket a tagdíj-részletekkel együtt a fiókok vezetői vannak hivatva és kötelezve beszélni, kik azt az egylet pénztárába beszolgáltatták.

4. rész. Önképzés.

Tagok szellemi kivételése a II. fejezet 9. §-ának 1. pontja alapján.

47. §. Az önképzésre a központban és valamennyi fiók helyiségében egy-egy terem rendeztetik be és bérhuzás által felszerelendő. A berendezés tárgyai: hirlapok, folyóiratok, szépirodalmi munkák, szaklapok, tankönyvek, borászati folyóiratok, dominó készlet és kártyák.

48. §. Az önképző-körben kizárólag magyar nyelven szabad társalogni; Fővetkezőleg a magyar származású tagok az idegen ajkuakat, kik a magyar nyelvet rosszul beszélnek, kötelesek a magyar nyelv beszélésére buzdítani.

49. §. Tiltva van az önképző körben az izgató politizálás, vallások kritizálása és a nemzetiségek elleni gyűlöletre bujtogatás.

50. §. Tiltva van a hazard kártya játszás, mely tilalom ellen vétőket az egyesületi elnök az önképző kör házszabályaiban adott jogánál fogva megbírságozza. A bírság pénzek az egylet pénztárába utalandók.

51. §. Egyéb ide vonatkozó intézkedéseket az elnök által kiadott házszabályok tartalmaznak.

52. §. Az önképző-kör helyiségének tisztántartására az irodavezető egy bejáró esclédet tart és díjazza a fiók általányából.

IV. Fejezet.

I. rész. Igazgatás.

53. §. Az egyesület igazgatását az egyleti tagokból, tehát kizárólag értelm és hivatott pincérekből összeállított igazgatóság vezeti a két ügyvezetővel.

A) Központi vezetés.

A) igazgatóság áll:

a) az elnökségből,

b) a tisztikarból — és

c) az ügyvezetőkből.

1. Elnökség:

Az elnökség áll: az elnökből és az elnöki irodából.

2. Tiszttakar:

- elnök,
- alelnök,
- penztárnok,
- ellenőrző könyvelő,
- jegyző (titkár),
- másod jegyző,
- háznagy,
- könyvtárnok (irattáros).
- másod könyvtárnok,
- felügyelő,
- másod felügyelő,
- irodavezető (be- és kijelentő osztály és elhelyező iroda) egy irnokkal.

3. Ügyvezetők:

- közgyűlés,
 - választmány.
- ## 4. Kezelés:
- számvevő osztály,
 - be- és kijelentő és elhelyező iroda.
- ## 5. Fenntartás.
- jogtanácsos,
 - orvos,
 - szakbíró,
 - önképző kör,
 - szolga.

B) Fiók vezetés.

- Főfelügyelő, ki a központi tisztí karnak nem tagja.
- Fiók vezető.
- Be- és kijelentő osztály s elhelyező iroda.

2. rész. Elnökség.

54. §. Az elnök hatásköre:

Az elnök az egyesület feje s mint első tisztviselő a következő hatáskörrel bír:

- képviseli az együletet hatóságok (iparhatóság, cégvezető, iparkamara) előtt és harmadik személyek irányában;
- összehívja a közgyűléseket és a választmányi üléseket, ezeken elnököl, adja a szót sorrendben és mondja ki a határozatokat általános szótöbbség alapján;
- közgyűléseken és választmányi üléseken szavazategyenlőség esetén döntő szavazattal bír;
- a közgyűlés és választmányi ülés határozatainak végrehajtásáról gondoskodik;
- a pénztárt rovincsoltatja és a számvevő osztály számadásait időközönként megvizsgálja és a pénztárral kezelt vagyonért vagyonilag felelősséggel tartozik első sorban;
- a segélyezéseket utalványozza;
- a hátralékban maradt tagsági díjak és segély visszatérítések befizetésére vonatkozólag a halasztásokat megadja;
- a tagok törlesztését a törzskönyvvezetőnél elrendeli;
- megkötö a szerződést a jogtanácsossal, az orvossal és azok tiszteletdíjait, illetve fizetéseit utalványozza;
- aláírja a közgyűlési és választmányi jegyzőkönyveket, valamint az egylet levelezéseit és minden kibocsátott iratot;
- megszabja a 43. §. értelmében kötött szerződésben foglalt kiszámlálások árait;
- utasításokat ad a főfelügyelőnek;
- örkődik az egylet érdekei fölött;
- az egylet cégét jegyzi;
- jótekmény célokra evenként 100 koronát utalványoz.

3. rész. Tiszttakar.

55. §. Alelnök.

Az alelnöknek hatásköre ugyanaz, mint az elnöké; minél fogva, ha az elnök bármi okból teendőiben akadályozva van, őt minden teljes joghatállyal az alelnök helyettesíti.

56. §. Penztárnok.

- A penztárnok hatásköre és teendői:
- az elnök utalványára bevételeit és kiadásolja a tételeket;
 - kezeli a pénztárt az ellenőr felelőssége mellett; minél fogva a pénztár egyik kulcsát az ellenőr bírja;
 - a pénztárban a számadások szerint kezelt pénztárt vagyonilag másodszorban felelős;
 - az ügyrendben meghatározott hivatalos órákat pontosan betartja;
 - pénztári naplót vezet.
- ### 57. §. Ellenőr mint könyvelő.
- Hatásköre és teendői:
- ellenőrzi a penztárnok működését;
 - elkönyveli a pénztári napló-tételeit;
 - a penztár második kulcsát magánál tartja és megőrzi, minél fogva a penztárbeli hiányokért a penztárnokkal egyetemlegesen felelős;
 - tartozik minden negyed évben a választmánynak negyed évi, és a közgyűlésnek egész évi számadást a pénztári kimutatással együtt előterjeszteni;
 - egyebekben az ügyszabályokhoz alkalmazkodik.

58. §. Jegyző (titkár).

- A jegyző teendői:
- a közgyűlések és a választmányi ülések tárgyait előkészíti és előterjeszti;
 - a gyűlések és az ülések jegyzőkönyveit vezeti, összeállítja, aláírja s azokból kivonatokat ad;
 - az egylet pecsétmómóit őrizetében tartja;
 - az elnökkel az egylet cégét jegyzi;
 - az egylet tagjairól szerkesztett törzskönyvet vezeti;
 - ő az egylet levelezője.
- A másodjegyző a jegyzőnek segítkezik és őt helyettesíti.

59. §. Felügyelő.

- A felügyelő hatásköre és teendői:
- a felügyelő tartozik a megbetegedett és a felgyógyult tagokat nyilvántartani;
 - a kórházakban fekvő, valamint a magánházakban gyógykezelés alatt álló betegeket, egy-két választmányi taggal havonként 4-szer meglátogatni s az egyleti orvos működését ellenőrzi;
 - ellenőrzi a be- és kijelentő-osztály és illetve az elhelyező-osztály működését;
 - kiszámlátja a tagok részére az egyleti tag — illetve munkakönyveket;
 - küpfuhatolja a színlelő betegeket s azokat az elnöknel feljeleníti;
 - tapasztalt és észlelt szabálytalanságokról jelentést tesz az elnöknek;
 - a felügyelőnek közvetlen alárendeltje a háznagy;
 - beszéri a világítási és tüzelő anyagokat s az évi szükségletéről kimutatást terjeszt be az elnöknek.
- A másodfelügyelő a felügyelőnek segítkezik és akadályoztatása esetén helyettesíti.

60. §. Háznagy.

Teendői és hatásköre:

- örkődik az önképzőkör helyiségében a házszabályok betartása fölött rendet és tisztaságot tart;

(Folyt. köv.)